Propaganda – történelem, művészet és média az első világháborúban (konferencia)

2016/01/22 - 2016/01/23
2016/01/13

A *Propaganda az első világháborúban* című kiállításhoz kapcsolódóan *Propaganda – történelem, művészet és média az első világháborúban* címmel 2016. január 22–23-án rendezünk nemzetközi tudományos ülésszakot. A kétnapos konferencia három nagyobb tudományágban, a történelem, az irodalom- és a művészettörténet interdiszciplináris közegében zajlik

Kétnapos interdiszciplináris nemzetközi konferencia a Propaganda az első világháborúban című nagykiállításhoz kapcsolódóan

A Propaganda az első világháborúban kiállításhoz kapcsolódóan az Országos Széchényi Könyvtár Propaganda – történelem, művészet és média az első világháborúban címmel 2016. január 22–23-án rendezi meg nemzetközi tudományos ülésszakát. A kétnapos konferencia három nagyobb tudományágban, a történelem, az irodalom- és a művészettörténet interdiszciplináris közegében zajlik. A rangos előadók az első világháború művelődéstörténete, valamint az irodalom, a történelem, a sajtó és a propaganda jelenségei, működése felől közelítik meg témáikat. A tudományos ülésszak titkárai: Boka László, ifj. Bertényi Iván, Katona Anikó. Az előadások helyszíne a 6. emeleti előadóterem.

2016. január 22. péntek

9.30 – megnyitó – Gróh Gáspár

Plenáris előadás

9.45–10.15 – Prof. Dr. Romsics Ignác: Az első világháború – 100 év távlatából

I. szekció: Propaganda és sajtó az első világháborúban (elnök: ifj. Bertényi Iván)

10.15–10.35 – Z. Karvalics László (SZTE): Nagy Háború és propaganda: a diskurzusfejlődés néhány iránya (Szabálytalan historiográfia)
10.35–10.55 – Paál Vince: Sajtóirányítás Magyarországon a Nagy Háború éveiben

10.55–11.15 – Balla Tibor (HIM): Az osztrák–magyar sajtóhadiszállás szervezete és tevékenysége az első világháborúban

Hozzászólások, szünet 11.15–11.30

11.30–11.50 – Klestenitz Tibor (MTA BTK TTI): A Nagy Háború propagandájának megítélése a magyar sajtóban

11.50–12.10 – Kreutzer Andrea (HIM): A Légrády-konszern világháborús vállalkozásairól (Az Érdekes Újság és annak Háborús Albuma, Kis Érdekes, Képes Újság, koronázási album és ünnepi ajándékok az előfizetőknek)

12.10–12.30 – Vörös Boldizsár (MTA BTK TTI): Terek, tömegek, filmek. Rendezvények magyar híradókban 1915-ben és 1919-ben

12.30–12.50 – Ifj. Bertényi Iván (Bécsi Magyar Történeti Intézet): Szögelőszobrok – egy közép-európai háborús propagandajelenség

Hozzászólások, ebéd 12.50–14.00

II. szekció: Mi és ők –szövetségesek és ellenség(kép)ek a propagandában (elnök: Kovács Vilmos)

14.00–14.20 – Bihari Péter (Fazekas Mihály Gyak.Ált. Isk. és Gimn.): Képek a Nagy Háborúból: ellenfelek, szövetségesek

14.20–14.40 – Dr. Roman Holec (Pozsony, Komensky Egyetem és a Szlovák Akadémia Történettudományi Intézete): Ausztria–Magyarország mint „kis nemzetek gyilkosa” (Csehszlovák propaganda a Habsburg Monarchia ellen a háború alatt és közvetlenül 1918 után)

14.40–15.00 – Pollmann Ferenc (HIM): Atrocitás propaganda és az osztrák–magyar–szerb háború

15.00–15.20 – Székely Tamás (MTA BTK TTI): A szövetséges uralkodók kultusza Magyarországon az első világháborúban

15.20–15.40 – Stencinger Norbert (Nagy Háború Közalapítvány): „Bizalommal és reménykedve fordulunk hozzád” – tábori imakönyvek, harctéri imák

Hozzászólások, szünet 15.40–16.00

III. szekció: Szöveg, forma, propaganda a front és a hátország hétköznapjaiban (elnök: Romsics Ignác)

16.00–16.20 – Kovács Vilmos (HIM): Magyar hadiipar a hátországban az I. világháború során

16.20–16.40 – Szoleczky Emese (HIM): „Boldog, békés lövészárok?”

16.40–17.00 – Zeidler Miklós (ELTE BTK): „A magyar sors kártyái” – hazafias kártyajáték gyermekek

részére

17.00–17.20 – Závodi Szilvia (HIM): Háborús propaganda a hétköznapi tárgyakon

17.20–17.40 – Török Róbert (Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum): „Kimérés csak addig tart, míg a készlet tart!”– élelmiszer- és gyarmatáru-kereskedők az első világháborúban.

2016. január 23. szombat

Plenáris előadás

9.30–10.00 – Prof. em. Buzinkay Géza: Sajtó és/vagy propaganda az első világháború alatt

IV. szekció: A propaganda és a sajtó alakváltozatai (elnök: Boka László)

10.00–10.20 – Szabó Dániel (MTA BTI TTI): A magyarországi sajtó a háború kitörésekor, vidék és város, lap és újságíró
10.20–10.40 – Balázs Eszter (KJF): Háborús matinék, háborús délutánok, hadi beszédek (1914–1916): spontán vagy szervezett propaganda?
10.40–11.00 – Katona Anikó (MNG): Háborús plakát: hatásos fegyver vagy patrióta giccs?

Hozzászólások, szünet 11.00–11.20

V. szekció: „Mit tehet a költő…?” – pacifizmus és antipropaganda az irodalomban (elnök: Balázs Eszter)

11.20–11.40 – Veres Miklós (PIM): A jövő század háborúi – Jókai Mór és az első világháború

11.40–12.00 – Csunderlik Péter: „Grál hattyú, tárd ki szárnyaid!”– hazafias „trashköltészet” az 1916-os *Háborús antológiában*

12.00-12.20 – Boka László (OSZK): „Énekek a nagy időkből?” – népszerű háborús antológiák és pacifista verselők a Nyugat körén kívül

12.20–12.40 – Rózsafalvi Zsuzsanna (OSZK): Emőd Tamás háborús tematikájú művei és műfajai Bárdos Artúr Modern Színpadán

Hozzászólások, ebéd 12.40–14.00

14.00–14.20 – Borbás Andrea (PIM): „De versek íródnak”, avagy az Ady-életmű válaszai a „mit tegyen az író a háborúval szemben” kérdésre

14.20–14.30 – Visy Beatrix (OSZK): A vers mint antipropaganda – Babits Mihály háborúellenes költészetéről

14.30–14.50 – Szilágyi Zsófia (SZTE): „annak, ami vele történt, nem volt jegye és szava” – a háború mint irodalmi téma nehézségeiről, Kosztolányi *Pokol* és Móricz Zsigmond *A fejsze* című novellái kapcsán

14.50–15.10 – Cséve Anna (PIM): Tükör I–IX. Móricz Zsigmond kéziratos könyvsorozata (1914–1918)

Hozzászólások, szünet 15.10–15.30

VI. szekció: Kiállítás és műterem – képzőművészet a világháború idején (elnök: Katona Anikó)

15.30–15.50 – Székely Miklós (MTA BTK MI): Kiállítások a front körül

15.50–16.10 – Róka Enikő (MTA BTK): Művészet és művészek az első világháborúban. Egy kiállítás

16.10–16.30 – Szücs György (MNG): Kávéház, műterem, lövészárok, avagy Herman zászlós kalandjai a világháborúban

16.30–16.50 – Murádin Jenő: Erdélyi művészek az első világháború frontján

Hozzászólások, szünet 16.50–17.15

17.15 – A *Propaganda az első világháborúban* című kiállítás tárlatvezetése

Képek a rendezvényről [1]

1914
ELSŐ VILÁGHÁBORÚS
CENTENÁRIUMI
EMLÉKBIZOTTSÁG
1918

[2]

[3]

2016/01/13 - 14:22

Forrás webcím: https://oszk.hu/rendezvenyek/propaganda-konferencia-2016

Hivatkozások:
[1] http://indafoto.hu/nemzetikonyvtar/propaganda_tortenelem_muveszet
[2] http://elsovilaghaboru.com/centenariumiemlekbizottsag/hu/
[3] http://www.nka.hu/
[4] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek
[5] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/rendezvenyek